

Parshat Vayakhel-Pekudei The Power of Shabbat

Simon Wolf

As we come to the close of Sefer Shmot, it is worthwhile to take a look back and take stock of the progress that Bnei Yisrael has made over the course of the book. The beginning of Sefer Shmot opens with the enslavement of Bnei Yisrael at the hands of the Egyptians. As slaves, crushing and harsh labor was imposed upon them. They are subjected to taskmasters that afflict them with burdens and press them to build storage cities for Paraoh. Bnei Yisrael's lives were embittered with hard bondage that included building with mortar and bricks and working in the fields.¹ Later on, when Moshe is sent by God to intercede with Paraoh on their behalf, Paraoh's first response is to increase the burden and the demands placed on Bnei Yisrael in order to dispossess them of any delusions of redemption. He decrees that the slaves will now need to source their own raw materials while still meeting the previous output demands placed upon them.² Paraoh's ploy is successful; the work is so oppressive that the people are unable to hear the message of redemption that Moshe brings to them.³ In that light, the Shabbat presented to Bnei Yisrael in Parshat HaMan and in the Aseret HaDibrot⁴ seems to be a contrast to Bnei Yisrael's experience in Egypt.⁵ It is literally a day of rest from the toil of the six preceding days and a weekly release for those enslaved because they too are entitled to a Shabbat.⁶ That picture fades in the subsequent narratives where Shabbat is continuously juxtaposed to the building of the Mishkan.⁷

Starting with Parshat Terumah and through the remainder of Sefer Shmot, the people are also engaged in work, the building of the Mishkan. While God is clearly a more benevolent master, which in and of itself would have been sufficient reason for Yetziyat Mitzrayim (יציאת מצרים), it still begs the question as to whether Bnei Yisrael have just traded one type of work and master for another. If Sefer Shmot is truly about the "[Building of a Nation](#)" then one would expect to find a more fundamental distinction between the labor of Mitzrayim and the work in the Mishkan. Pinpointing that difference would then likely shed light on the transformation that Bnei Yisrael has undergone throughout Sefer Shmot.

The word Melacha (מלאכה) appears more times in Sefer Shmot than it does in the remainder of the Torah combined.⁸ Though within Sefer Shmot, the slave labor in Egypt is never termed Melacha, only Avoda (עבודה). The purpose of the toil and labor in Egypt was not for its productivity, but rather for its ability to enslave and break the spirit of the people. Evidence of this is Paraoh's decree that Bnei Yisrael collect their own raw materials for the making of the bricks. This mandate would clearly force the people to work harder, but was unlikely to result in better output. If the goal of the enslavement was the productive capacity of the slave labor, rather than oppression, then efficiency would have been the highest priority. Paraoh makes it clear that he wants to intensify the workload (תכבד העבודה) on the people so that they are burdened with strenuous labor and no longer distracted with delusions of redemption.⁹ This is reinforced by the Midrashim which suggest that Bnei Yisrael were forced to build on unstable ground where their work would be fruitless and futile.¹⁰

¹ יקח מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף: ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו: הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שגאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ: וישמו עליו שרי מסיים למען עבדו בסבלותם ויבן ערי מסקנות לפרעה את פתם ואת רעמסס: וכאשר ישנו אתו פן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל: ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך: וימררו את חיייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך: (שמות א, ח-יז)

² ואחר באו משה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר יקח אלוקי ישראל שלח את עמי ויחגו לי במדבר: ויאמר אליהם מלך מצרים למה משה ואהרן תפריעו את העם ממעשיו לכו לסבלתים: ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ והשבתם אתם מסבלתם: ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר: לא תאספון ליתת תבן לעם הלבנים כתמול שלשם הם ילכו וקששו להם תבן: ואת מתכנתם הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על פן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו: תכבד העבדה על הנגשים וישנו בה ואל ישעו בדברי שקר: (שמות ה, א-ט)

³ וידבר משה בן אל-בני ישראל ולא שמעו אל-משה מקצור רוח ומעבדה קשה: (שמות טו, ו)

⁴ והיה ביום הששי לקטו לחם משנה שני העמר לאחד ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה: ויאמר אליהם הוא אשר דבר יקח שבתון שבת קדש ליקח את מחר את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו ואת כל העדף הניחו לכם למשמרת עד הבקר: ויניחו אתו עד הבקר כאשר צוה משה ולא הבאיש ורמה לא היתה בו: ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום ליקח היום לא תמצאוהו בשדה: ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו: וראו כי יקח נתן לכם השבת על פן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש מחמתו יזכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים העם ביום השביעי: (שמות כב, ל-ל) וזכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים עבדת ועשית כל מלאכתך: ויום השביעי שבת ליקח אלוקיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך ובהמתך וגר אשר בשעריך: כי ששת ימים עשה

יקח את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בהם ויניח ביום השביעי על פן ברח יקח את יום השבת ויקדשהו: (שמות כ, ז-ח)

⁵ למען תזכרו את יום צאתך מארץ מצרים - לך קבעו זכר ליציאת מצרים ושמתיה מהר"ם שיש במדרש לפי שבמצרים עבדו בהם בישראל בפרך ופר"ר בא"ת ב"ש וג"ל שהם מלאכות ארבעים חסר אחת וכשנגאלו ממצרים הזהירם על השבת לשבות מאות' ל"ט מלאכות. (תוד"ה למען פסחים ק"ז:)

⁶ שמור את-יום השבת לקדשו כאשר צוה יקח אלוקיך: ששת ימים תעבד ועשית כל-מלאכתך: ויום השביעי שבתו ליקח אלוקיך לא תעשה כל-מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך ושורך וחמורך וכל-בהמתך וגרך אשר בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוהו: וזכרת כי-עבד ה' ה'יתו בארץ מצרים ויצאך יקח אלוקיך משם ביד חזקה ובזרוע נטויה על-פן צוה יקח אלוקיך לעשות את-יום השבת: (דברים ה, יב-טו)

⁷ בפרשת כי תשא: ויאמר יקח אל משה לאמר: ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו: כי אות הוא ביני וביניכם לדורותיכם לדעת כי אני יקח מקדשכם: ושבתתם את השבת כי קדש הוא לכם מחלליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמיה: ששת ימים יעשה מלאכה ויום השביעי שבת שבתון קדש ליקח כל העשה מלאכה ביום השבת מות יומת: ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: ביני ובין בני ישראל אות הוא לעלם כי ששת ימים עשה יקח את השמים ואת הארץ ויום השביעי שבת וינפש: (שמות לא, יב-יז) || בפרשת ויקהל: ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה יקח לעשות אתם: ששת ימים תעשה מלאכה ויום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון ליקח כל העשה בו מלאכה יומת: לא תבערו אש בכל משבתתכם ביום השבת: (שמות לה, א-ג)

⁸ בראשית 5, שמות 33, ויקרא 16, במדבר 8, דברים 3 (וכמעט כל האזכורים מחוץ לספר שמות הם ביחס לשבת והמועדים)

⁹ תכבד העבדה על הנגשים וישנו בה ואל ישעו בדברי שקר (שמות ה, ט)

¹⁰ ויבן ערי מסכנות לפרעה, רב ושמואל, חד אמר שמסכנות את בעליהן, וחד אמר שממסכנות את בוניהם, שכל הנוסק בבנין מתמסכן, ורבנן אמרי בתי אוצרות, כמה דתימא (ישע' כב) לך בא אל הסוכן הזה, את פיתום ואת רעמסס, רב ושמואל, חד

In contrast with the enslavement in Egypt, the building of the Mishkan is called Melacha. In addition, the overwhelmingly use of the term Melacha in Tanach is in the context of the building of the Mishkan and the Mikdash.¹¹ The description of the building is also replete with the phrases "of willing heart" (נדיב לב), "of wise heart" (חכם לב), as well as the work entailed craftsmanship, the spirit of God, wisdom, understanding and knowledge (רוח אלקים בחכמה) (בתבונה ודעת ובכל מלאכה).¹² It is also interesting to note that the word "heart (לב)" appears twice as many times in Sefer Shmot than it appears in the remainder of the Torah.¹³ With three exceptions, there are only two hearts referenced in Sefer Shmot – the heart of Parah and the hearts of the donors and constructors of the Mishkan. The "hard" heart of Parah results in Avoda and the "soft" and generous hearts of Bnei Yisrael produce Melacha.

Aside from the clear distinction that the Mishkan was built with voluntary work as opposed to slave labor, there also seems to be a significant qualitative difference between the work performed for the building of the Mishkan (מלאכה) and the slave labor of Egypt (עבודה). The Malbim¹⁴ defines Melacha (מלאכה) as "any endeavor that a person engages in with a particular goal in mind."¹⁵ He then adds that Melechet Avoda (מלאכת עבודה) is Melacha with the added dimension of "shouldering extra burden and requiring bodily exertion."¹⁶ It is generally associated with work in the field, like plowing, seeding or harvesting, activities that require significant effort; it is work that one would normally outsource to slaves or laborers.¹⁷

The Torah prohibits engaging in Melechet Avoda on Yom Tov since it would seemingly detract from the focus of the day by suppressing one's ability to experience joy (שמחה) and leaving one little time or spirit to bask in the presence of God. On the other hand, it encourages utilizing Melechet Ochel Nefesh (מלאכת אוכל נפש) because it serves to facilitate the goals of the Yom Tov by enhancing

the enjoyment of the day. The Yerushalmi defines Melechet Ochel Nefesh as anything in the baking process that is from the kneading of the dough and onward (מלישה ואילך).¹⁸ In trying to articulate the reason that kneading is seen as the threshold between restricted and permissible work on Yom Tov, the Ramban suggests that all processes prior to kneading are Melechet Avoda because they are tasks that are normally done to produce commercial quantities or larger results than the immediate need at hand.¹⁹ All the processes from kneading onward are Melechet Ochel Nefesh because they are activities that produce household quantities for immediate use.

If one were to disassociate the Avoda from the Melacha, the meaning of Avoda alone would be heavy labor or physical exertion, and that is the focus of what is restricted on Yom Tov. Melacha alone is not inherently problematic on Yom Tov; only Melacha conjoined with Avoda is an issue. That is why all the Mo'adim are Zecher L'Yitziyat Mitzraim (זכר ליציאת מצרים) because they are the antithesis of the slavery and drudgery that Bnei Yisrael experienced in Egypt. The redemption from Egypt freed the people from the burdens that made them inattentive to the message of God. Eliminating those distractions is the purpose of the restriction against work on Yom Tov.

In contrast, the restriction against work on Shabbat is not just Melechet Avoda, but rather Kol Melacha (כל מלאכה). The type of work undertaken in the Mishkan, Melechet Machshevet (מלאכת מחשבת), the calculated and intelligent execution of a particular intent, the work of a craftsman, is the paradigm for that which is restricted on Shabbat. Melechet Avoda is also prohibited on Shabbat, not because of the Avoda aspect of it, but because of the Melacha facet. Technically, one could engage in physical activity all day long on Shabbat and not be in violation of the restriction against working on Shabbat because it is goal-oriented creativity rather than exertion that the Torah prohibits on Shabbat.²⁰ That is why Shabbat is not only Zecher L'Yitziyat Mitzraim, but more prominently a

אמר פיתום שמה, ולמה נקרא שמה רעמסס שראשון ראשון מתרוסס, וחד אמר רעמסס שמה ולמה נקרא שמה פיתום שראשון ראשון פי תהום בולעו. (שמות רבה א, 11)

11 מלאכה בכל צורותיו מופיע 33 פעמים בספר שמות, 16 במלכים, 27 בעזרא-ונחמיה, 36 בדברי הימים ורובם מתייחסים למשכן ולמקדש (ולבניית ירושלים) וכאשר כוללים גם שימושו לגבי שבת ויו"ט זה מסביר רוב מוחלט של האזכורים בתנ"ך

12 ואמלא אתו רוח אלקים בהקמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה: (שמות לא, ג) מוזכר 46 פעמים בספר שמות ו 21 פעמים בשאר התורה (13 בבראשית, 4 במדבר ו 4 בדברים)

14 ספר הכרמל "מלאכת עבודה" ו"מלאכת מחשבת" כל עסק שיתעסק האדם לפעול איזה דבר לצורך תכלית מיוחדת נקרא מלאכה... (ספר הכרמל, "מלאכת עבודה")

15 וכשיש בה טרחא יתירה ועמל הגוף נקרא מלאכת עבודה... (שם) והוא לרוב בעבודת האדמה או הדומה לה בעמל, או מלאכה שדרך לעשותה ע"י עבדים... (שם)

16 מניין שאין בוררין ולא טוחנין ולא מרקידין... אלא ר' יוסי בשם רשב"ל [שמות יב טז] אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם עד ושמתם את המצות (ירושלמי

ביצה אי, ושבט זב, כלומר מלישה ואילך (מלחמות ה' מסכת ביצה יג: בדפי הרי"ף ובר"ן שם יב:)

19 פירוש "מלאכת עבודה" מלאכה המשתמרת לעבודת קנין כגון זריעה וקצירה וחפירה וכיוצא בהם, אבל אוכל נפש אינה מלאכת עבודה, זה לשונו: (רמב"ן ויקרא כג, ז) \\... ולדברי הכל נתמעטו טחינה והרקדה שלא התירה תורה ביום טוב אלא מלאכות של יומן כגון שחיטה אפייה ובשול אבל אלו תקון הן ודרך בני אדם לתקן מהם לימים הרבה אמרה תורה יתקן כדרכו מחול ליום טוב שלא יתקן מיום טוב לימים הרבה של חול (מלחמות ה' מסכת ביצה יג: בדפי הרי"ף)

20 למרות שטרחא אינה מלאכה, יכול להיות שהיא עדיין אסורה מן התורה. עיין רמב"ן ויקרא כג, א: אין לי אלא דברים שהן משום מלאכה, דברים שהן משום שבות מנין, תלמוד לומר ושמתם את היום הזה להביא דברים שהן משום שבות... אבל היה לו לומר דברים שאינם מלאכה מנין תלמוד לומר שבתון. ונראה לי שהמדרש הזה לומר שנצטוו מן התורה להיות לנו מנוחה ב"ט אפילו מדברים שאינם מלאכה, לא שיטרח כל היום... והותרו הימים הטובים האלו ואפילו השבת עצמה שבכל זה אין בהם משום מלאכה, לך אמרה תורה "שבתון" שיהיה יום שבתה ומנוחה לא יום טרח. וזהו פירוש טוב ויפה: \\ ועיין רמב"ם הל' שבת כא, א: נאמר בתורה שמות ל"ג תשבות אפילו מדברים שאינם מלאכה חייב לשבות מהן, ודברים הרבה הן שאסרו חכמים משום שבות...

remembrance of the Creation, Zecher L'Ma'asei Breshit (זכר למעשה בראשית).

Rav S.R. Hirsch notes that many conflate the two terms, Avoda and Melacha, and they therefore come to the mistaken conclusion that Shabbat is defined by desisting from physical activity in order to free the individual to engage in spiritual endeavors.²¹ By doing so, they see the cessation of Melacha as a means to an end, which could then justify engaging in "light" Melacha or any Melacha that furthers the goal of spiritual engagement on Shabbat (akin to Ochel Nefesh on Yom Tov). He rails against this perversion of the Shabbat as being a manifestation of modern man's desire to adapt the Torah to the demands of life rather than upholding the commitment pledged at Sinai to live a life guided by the Torah, the word and will of God. The Torah is unequivocal in defining the desecration of Shabbat as engaging in any form of Melacha, irrespective of whether it involves any labor, toil or strenuous activity or whether it has a constructive purpose.

This week's Parsha opens with a discussion regarding the observance of Shabbat.²² It is juxtaposed to Moshe's instructions to the people regarding the donating to and the constructing of the Mishkan in order to indicate that the activities (מלאכות) undertaken to fabricate and assemble the Mishkan are the definition of the Melachot that are prohibited on Shabbat. More precisely, that which differentiates the construction of the Mishkan from the Avoda, drudgery and slavery imposed by Paraoth on Bnei Yisrael in Egypt is exactly what one is precluded from engaging in on Shabbat. Surprisingly, in those introductory

verses, it singles out for restriction the Melacha of kindling (לא־תִבְעֶרְוּ אֵשׁ).²³ What compels the Torah to separately spotlight that working with fire is impermissible on Shabbat? The Rishonim believe that the Torah emphasized the restriction against creating or transferring fire on Shabbat in order to contrast it with other places or situations where fire is permitted. Despite the fact the Kohanim can utilize fire in the performance of the service in the Temple, outside the context of the Temple, one is not permitted to kindle fire.²⁴ In addition, even though Shabbat includes a requirement for Oneg (עונג), pleasure, on Shabbat, unlike Yom Tov, Melechet Ochel Nefesh is not permitted.²⁵ Given the fact that there are other circumstances where the use of fire is permitted²⁶ and since fire inherently is a destructive force,²⁷ one would have thought that it should not have been included in the Melachot that are prohibited on Shabbat. The Torah by singling it out comes to dispel that notion. That is because fire and the heat it produces are a fundamental and integral part of man's ability to be creative and assert mastery over the natural world. It is an activity that sits at the nexus of that which differentiates Shabbat (Melacha) from Yom Tov (Melechet Avoda).

Desisting from Melacha on Shabbat is a demand for cessation of all productive and creative activities. This gives one the time and peace of mind to contemplate and inculcate within themselves that there is a higher Creator. That acknowledgement brings a realization in its wake that we are not simply masters of our destiny, but rather partners in a greater plan. It should engender self-reflection and a reorientation as to who is at the center of one's world and what is the impetus that drives them. Man's creations should

²¹ אנשים תועים ומתעים חתרו תחת כל חוקת השבת ועיוותו את כל מושג השבת, בפרשם "מלאכה" כעבודה ועמל. הם פתחו בהכחשת השבועה שנשבעו אבותינו בסיני, ובמקום להיות נאמנים לשבועה - "להתאים את החיים לתורה" - הכריזו על סיסמה חדשה לתקופתם: "להתאים את התורה לחיים"...הם הכריזו על השבת כעל יום של מנוחה הגוף, שניתן לנו כדי שיהיה יותר פנויה לעבודת ה', כביכול, ובהתאם לכך פירשו את איסור "מלאכה" כאיסור של "עבודת עמל", דהיינו עבודה שיש בה משום מאמץ גופני, ולא דקדוקי אף לפי שיטתם, שהרי יש גם עמל שבעבודת הרוח...ברם, אין רמז בתורה שעיקר מצות השבת הוא יותר מן השביתה מכל "מלאכה", כביכול שביתת המלאכה אינה אלא אמצעי למטרה אחרת...ובכל מקום נאמר כי עשיית מלאכה היא חילול שבת. אין השבת מתחללת על - ידי מי שאינו הולך לבית הכנסת ביום זה כדי להתפלל עם הציבור או כדי לשמוע את דרשת הרב וכיוצא באלה, אלא על - ידי מי שעושה בו מלאכה...וכך מתגלה מושג עשיית המלאכה כתכונתו העיקרית של איסור מלאכה בשבת על פי ההלכה. פעולה יוצרת אסורה בשבת ולא פעולה הרסנית...בכל אלה מתגלה היסוד העיקרי של המלאכה האסורה בשבת: מימוש המחשבה, ולא מאמץ הגוף במידה קטנה או גדולה. אמנם כן, גם עבודה מאומצת, "עובדא דחול" וכו', אסורה בשבת, אך דבר זה אינו בכלל המושג של איסור מלאכה: (רש"י הירש שמות כ,).

²² ויקהל משה את־קל־עֶגְתֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָם:

(ב) וַיִּשֶׁשׂ יְמֵי תַעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי יְהִיֶּה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבָּתוֹן לִיקְוֹךְ כְּל־הַעֲשֶׂה בְּיּוֹם מְלָאכָה יְיֻמָּת: (שמות לה, א-ב)

²³ לא־תִבְעֶרְוּ אֵשׁ בְּקַל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת: (שמות לה, ג)

²⁴ וטעם לא תבערו - בעבור שהכהנים ידליקו האש ויערכו הנר בשבת, כי כבר אסר מעשה מאכל (שמות טז, כג) (אבן עזרא פי' הקצר שמות לה, א-ג) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. הוציא הבערה מן הכלל, או כדי להיתר הבערה במקדש ולומר דוקא בכל מושבותיכם לא תבערו אבל במקדש מותר להבעיר (שבת כ א), או כדי שלא נאמר כשם שאסר לנו כל מלאכת הבית שלנו גם בבית המקדש כמו כן מה שמותר בבית המקדש מותר גם בבית, קא משמע לן לא תבערו בנה אב

על כל המלאכות של משכן אף על פי שמותרים שם מכל מקום הם אסורים בכל מושבותיכם: (כלי יקר שמות לה, ג)

²⁵ לא תבערו אש - לפי שבימים טובים כת' אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם, שם הותרה הבערת אש לאפות ולבשל, אבל בשבת כת' את אשר תאפו אפן, מבעוד יום, ואת אשר תבשלו בשלו, לכך מזכיר כי בשבת לא תבערו אש למלאכת אוכל נפש וכל שכן שאר מלאכות שאסורין אפילו ביום טוב. (רשב"ם שמות לה, ג) וטעם לא תבערו אש - בעבור שאמר בפסח: כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל לכל נפש (שמות יב, טז), אסר לעשות מאכל הנפש בשבת, כי לא יעשה מאכל כי אם בהדלקת האש. (אבן עזרא פי' הקצר שמות לה, ג) ענין הכתוב הזה ודאי לאסור בשבת גם מלאכת אוכל נפש... וזה קרוב למה שאמרנו, שלא היו מלאכות הללו שהן הנאה לגופו בכלל איסור הראשון. ורצה רבי נתן לומר שלא הוצרך הכתוב לאסור אפיהו ובשלו ושאר צרכי אוכל נפש, שכבר אמר להם את אשר תאפו אפן ואת אשר תבשלו בשלו (לעיל טז כג), אבל עדיין כל מלאכות שאדם נהנה בהן ואינו עושה אלא הנאה לגוף כגון הדלקת הנר ומדורה ורחיצת גופו בחמין יהיו מותרות כי זה מעונג שבת, לכך נאמר לא תבערו אש לאסור הכל: (רמב"ם שמות לה, ג) ו"ד"א פן יאמרו הרי למעלה בפרשת בא אסר לנו ביום טוב כל מלאכת עבודה אך היתר מלאכת אוכל נפש, כמו כן בשבת מלאכת אוכל נפש תהיה מותרת לכך נאמר לא תבערו אש אפי' לאפות ולבשל כי האש צורך הוא לכל מאכל. (חזקוני שמות לה, ג) ²⁶ לא תבערו אש לפי פשוטו הזכיר על הבערה יותר משאר מלאכות לפי שאינה נראית מלאכה, אבל זמן הכל מערב שבת ובעיר בפחמין בשבת כדי לעשות בהב

ובכסף ובנחשת מיד אחר השבת. (חזקוני שמות לה, ג)

²⁷ לא תבערו אש על פי שהבערה בעצמה היא קלקול על הרוב, מכל מקום בהיותה כלי לכל המלאכות או לרובן היא אסורה בשבת: (ספורנו שמות לה, ג) לא תבערו אש וגו'. הבערת אש אינה לכאורה פעולה יוצרת אלא פעולה הרסנית. מאידך, דווקא הוצאת האש המלאכותית היא הכוח המביא ומבטיח לאדם את שלטון האמיתי על העולם הגשמי. רק על - ידי האש עושה לו האדם את כלי - מלאכתו וחודר אל תוך תוכנם של החומרים, מפרידם ומעצבם. לפיכך נאמרו מבינים, מדוע הוציא הכתוב את הבערה, כסוג של מלאכה, מכל שאר אבות המלאכות... (רש"י הירש שמות לה, ג)

not just be self-serving fabrications. One's creative abilities need to be harnessed in such a way that they are a product of being in consonance with fulfilling the will of the higher Creator. Shabbat fosters submission to God's will by forcing us to relinquish our false sense of control over our environment by demanding a suspension of all productive and creative pursuits. Demonstrably ceding our selfish goals and desires to a greater plan and authority is that which makes the experience of Shabbat so transformational. Shabbat is not only a day of rest, but a day of inspiration and realignment of trajectory. Only once one has experienced the guiding light and compass of Shabbat can they once again properly reenter the world of the six days of Melacha.

In light of the definition of Melacha stipulated above, the creative and intelligent carrying out of intent, there is one of the thirty-nine Melachot, Hotza'a (carrying), which does not seem to conform to this characterization. The Rishonim²⁸ are aware of this issue and they term Hotza'a a Melacha Gruah (subpar Melacha) which they explain is why the Gemara, unlike other Melachot, only entertains violations of Hotza'a and its subsidiaries when they are explicitly found in the Mishkan or in the Pesukim. Even given this somewhat negative portrayal, there might still be an aspect of Hotza'a that does meet the definition of Melacha. Carrying is restricted on Shabbat, however Hotza'a is one of the Melachot that is permitted on Yom Tov even though it does not seem to fit the necessary billing of a process involved in the preparation of food items (צורך אוכל). This is likely because it is an essential part of facilitating the Simcha of Yom Tov which is enhanced by the freedom to move things about at will and by the increased socialization.²⁹ Building communities and societies is a creative and intelligent activity of man, therefore it is restricted on Shabbat. Before the advent of the modern

Eruv, Shabbat was a day focused on the nuclear family and the desisting from all creative activity including socialization. That restriction is waved on Yom Tov because it engenders a more joyous experience which serves to strengthen the goals of Yom Tov.

Corona Addendum:

The current Corona crisis has had many of us locked down in our houses with our nuclear families and with onset of Shabbat and the suspension of electronic communication it has left us devoid of the normal social and communal structures that we are so accustomed to. Obviously this is not ideal,³⁰ but it has provided us with an opportunity to reflect on our socialization from two perspectives. One is how does our socialization impact our nuclear family. Are our family's needs unduly subverted in order to meet our social needs and our attempts to portray an image that meets communal expectations? Secondly, is the socialization we engage in a narcissistic endeavor or are we building social structures and communities that further the will of God. Shabbat gives us a unique opportunity to reorient and re-anchor ourselves with regards to these priorities. In doing so, we need to think carefully about those who may be the casualties of our socialization and more importantly to widen our social networks to include those whom we often forget about or neglect. It is a rare chance to spend quality time with our nuclear family and a "novel" opportunity to contemplate the direction of our partnership with God with regards to the worlds that we usually are so busy building and creating. It would be a huge Kiddush Hashem to be able to turn this terrible tragedy into something constructive that makes God look more favorably upon us and in that merit bring a quick end to this terrible pandemic and provide a Refuah Shleimah to all those in need.

Shabbat Shalom and Chodesh Tov

²⁸ ונראה לר"י דאיצטרך לאשמעי' משום הדוצאה מלאכה גרועה היא דמה לי מוציא מרה"י לרה"ר מה לי מוציא מרה"י לרה"י... וכן בכל תולדות דאבות מלאכות לא חיישינן שיהא במשכן אלא אבות בלבד ובתולדות הדוצאה בעי' שיהא במשכן (ריטב"א ובעלי התוספות וראשונים אחרים בגמ' שבת ב.)

²⁹ ויאמר נחמיה הוא התרשתיא ועצרא נהנה הספר והלויים המבינים את העם לכל העם היום קדש הוא ליקנות אל תתאבלו ואל תבכו כי בוכים כל העם לשמעם את דברי התורה: ויאמר להם לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדנינו ואל תעצבו כי חדות יקנות היא מעצבם... וילכו כל העם לאכל ולשתות ולשלח מנות ולעשות שמחה גדולה כי הבינו בדברים אשר הודיעו www.swdaf.com

להם: (נחמיה ח, ט-יב) \\ השמחה היא תעוז אתכם אם תקיימוה כי כן כתוב ושמחת בחגך (ואבן עזרא שם) \\ וגם ביצה טו: ור"ח שם, אסתר ט, יט וכב. \\ ומזה הטעם עצמו לא אסרו ההוצאה ביום טוב ואף על פי שכל הוצאה היא מלאכה שאפשר לעשותה מערב יום טוב ולמה לא אסרוה כדי להרבות בשמחת יום טוב ויולך ויביא כל מה שירצה וישלים חפציו ולא יהיה כמי שידין אסורות... (רמב"ם הל' יו"ט א, ו) ³⁰ שבת היא מקרא קדש שפירושו ע"פ הרמב"ן "שיהיו ביום הזה כולם קרואים ונאספים לקדש אותו, כי מצוה היא על ישראל להקבץ בבית האלקים ביום מועד לקדש היום בפרהסיא בתפלה והלל לאל בכסות נקיה, ולעשות אותו יום משתה..." (ויקרא כג, ב)